

вкорінюється в нього та трансформує основні напрями життя людства.

Отже, розкриті в роботі дослідження характеризує новітню економічну взаємодію у суспільстві, в якій головне місце належить комунікативній формі передачі та обміну інформацією. Дана модель може бути корисною для раціонального використання досягнень НТР в економіці та для здійснення переходу держави до постіндустріального суспільства.

Література.

1. Василик М.А. Основы теории коммуникации / Василик М.А.: Уч. Пособие для студентов. – М.: Гардарики, 2003. – 615 с.
2. Городяненко В.Г. Соціологія: Навч. посібник / Городяненко В.Г. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 544 с.
3. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації / Макуха С.М. – Х.: Легас, 2003. – 352 с.

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Єфименко Г.В., аспірант*,

Інститут економіки промисловості НАН України

Перехід світових і національних економічних систем до інноваційної моделі розвитку і підвищення уваги до показників вартості бізнесу, обумовлюють актуальність дослідження інноваційних аспектів забезпечення капіталізації промислових підприємств.

Питання управління капіталізацією з використанням методів інноваційного розвитку висвітлені в роботах вітчизняних вчених. Так, Н. Брюховецька [1] визначає інновації як один із методів забезпечення капіталізації. В дослідженні М. Козоріз [5] і А. Беневської [5] інноваційна діяльність розглядається як особливий напрямок впливу на реальну капіталізацію підприємств, що здійснюється двома шляхами: по-перше, через приріст прибутку підприємств; по-друге, через приріст нематеріальних активів. Разом з тим, справедливим є висновок О. Амоші [2] і А. Двигун [2] про те, що до сих пір поняття і

---

* Науковий керівник – Брюховецька Н.Ю., д.е.н., професор

процес капіталізації не пов'язують з процесами інвестицій, інновацій.

Результати оцінки найбільших за рівнем капіталізації компаній Європи [6; 7] свідчать, що лідери по даному показнику є одночасно лідерами і у інноваційній сфері [6]. Так, наприклад, концерн BASF (капіталізація – 93,23 млрд. дол.) оперує значним списком інновацій, які концентруються на «п'яти кластерах зростання»: управління енергетикою, перехід на нові сировинні матеріали, нанотехнології, біотехнології і «білі» (промислові) технології. Дослідницький персонал BASF нараховує 8600 співробітників. Інноваційні технології у виробництві допомогли компанії «Nestlé» (капіталізація – 212,72 млрд. дол.) збільшити частку присутності на світових ринках і обсяги продажів, тим самим забезпечити зростання рівня прибутку і капіталізації. Інноваційна діяльність російської компанії «Газпром» (капіталізація – 199,25 млрд. дол.) передбачає розробку перспективних планів і програм для стійкого розвитку ПЕК Росії, розвиток сировинної бази і створення нових технологій для ефективного видобутку природної сировини. При цьому проведення науково-технічних розробок планується Департаментом стратегічного розвитку. ГМК «Норильський нікель» (капіталізація – 52,75 млрд. дол.) консолідував корпоративні науково-технічні активи, які отримали статус окремої галузі у складі підприємства.

Процес аналізу показників капіталізації промислових підприємств України дозволяє відзначити значну різницю з зарубіжними компаніями-аналогами. Найбільші за рівнем капіталізації підприємства України зосереджено у таких галузях промисловості [4]: металургія (Алчевський металургійний комбінат (607 млн. дол.), Азовсталь (801 млн. дол.), ArcelorMittal Кривий Ріг (2415 млн. дол.), ММК ім. Ілліча (1409 млн. дол.), Запоріжсталь (1559 млн. дол.), машинобудування (Мотор Січ (783 млн. дол.), Укравто (126 млн. дол.), Стаханівський вагонобудівний завод (265 млн. дол.), Турбоатом (277 млн. дол.), хімічна промисловість (Алчевський КХЗ (404 млн. дол.), Авдіївський КХЗ (256 млн. дол.), Ясинуватський КХЗ (180 млн. дол.), енергетика (Дніпренерго (690 млн. дол.), Центренерго (665 млн. дол.), Західенерго (480 млн. дол.), гірничо-збагачувальна галузь (Полтавський ГЗК (2475 млн. дол.), Південний ГЗК (935 млн. дол.), Північний ГЗК (946 млн. дол.).

За даними [3] у 2010 р. питома вага промислових підприємств, що впроваджували інновації, складає 11,5%, що на 0,8% більше ніж у

2009 р. Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової – 4,8 %. Основними джерелами фінансування інноваційної діяльності у 2010 р. є: власні кошти – 4775,2 млн. грн., що складають 59,4 % від загальної суми фінансування, кошти іноземних інвесторів – 2411,4 млн. грн., (30 %), державний бюджет – 87,0 млн. грн. (1,1 %), інші джерела – 771,9 млн. грн. (9,5 %). Основними факторами, що обмежують здійснення інноваційної діяльності в Україні, є: брак власних коштів, недостатня фінансова підтримка держави, значні витрати на нововведення, тривалий термін окупності нововведень і ін.

Отже, досягти високого рівня капіталізації в сучасних умовах для підприємств неможливо без використання переваг інноваційного розвитку. Основними напрямками забезпечення зростання капіталізації шляхом підвищення інноваційної активності можуть бути такі: використання інноваційних технологій, інноваційне співробітництво, співпраця з науково-дослідними центрами, модернізація основних фондів, формування інноваційної культури.

Література.

1. Брюховецкая Н.Е. Механизмы наращивания капитализации предприятий / Н.Е. Брюховецкая // Капитализация предприятий: сущность, формы, моделирование факторов обеспечения: моногр. / под. ред. д.э.н., проф. Н.Е. Брюховецкой. – Донецк: ИЭП НАН Украины, ДонУЕП, 2011. – С. 53-57.

2. Двигун А.О. Соціально-економічні механізми забезпечення конкурентоспроможності виробництва: дис. ... доктора екон. наук: 08.00.03 / Двигун Алла Олександрівна. – Донецьк., - 2009. – 399с.

3. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Информационная база и статистические данные ООО «Украинский фондовый центр» (UFC Capital) [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://ufc-capital.com/new/company.php?link=about>.

5. Козоріз М.А. Обґрунтування напрямків підвищення капіталізації інноваційно активних підприємств в Україні / М.А. Козоріз, Л.Я. Бенювська // Регіональна економіка. – 2009. – №1. – С. 106-113.

6. OECD Science, Technology and Industry Outlook 2010. – [Web-Source]. – Excess: <http://www.oecd.org>.

7. FT 500 – [Web-Source]. – Excess: <http://www.ft.com/intl/cms/95edc490-9d61-11e0-9a7000144feabdc0.pdf>.